

Generelle budgetforudsætninger

3. Generelle budgetforudsætninger

3.1 Generelt om budgettets funktion

Senest den 15. oktober skal Byrådet vedtage budgettet for det følgende år samt 3 overslagsår. Formålet med de 3 overslagsår er bl.a. at belyse de mere langsigtede økonomiske konsekvenser af årsbudgettets vedtagelse og de økonomiske konsekvenser af den planlægning, der foreligger på en række områder.

Budgettet samt overslagsårene er totalbudgetter, der omfatter både drifts-, anlægs- og kapitalposter, således at samtlige udgifter finansieres af samtlige indtægter under ét. Budgetbeløbene anføres brutto, dvs. med udgifter og indtægter angivet hver for sig.

3.2 Bevillingsbinding og -niveauer

I henhold til den kommunale styrelseslov fastsættes de nærmere regler for specifikationen af de poster på årsbudgettet, som Byrådet ved budgetvedtagelsen skal tage bevillingsmæssig stilling til.

Bevillingsangivelsen i budgettet er udtryk for den af Byrådet vedtagne fordeling af de økonomiske ressourcer mellem de forskellige kommunale opgaveområder. Budgettet angiver dermed størrelsen af det spillerum, der er overladt til udvalgene, forvaltningerne og institutionerne, når de i årets løb skal foretage økonomiske dispositioner på Byrådets vegne. Bevillingsoversigten fremgår af budgettets hæfte med budgetoversigter.

Ved meddelelse af en bevilling kan der af Byrådet tages forbehold overfor enkelte udgifters afholdelse - betingede bevillinger. Foranstaltningen må i så fald ikke iværksættes, før spørgsmålet har været forelagt. Der kan endvidere være knyttet særlige bemærkninger til en bevilling - eller dele af en bevilling - hvori der angives nærmere retningslinjer for anvendelsen af bevillingen.

Byrådet har fastlagt **bevillingsniveauet** for driftsvirksomheden, herunder refusion, på udvalgsniveau. Dog er de enkelte udvalgs bevillinger opdelt i henholdsvis serviceudgifter og overførselsudgifter. Endvidere er Natur og Miljøudvalgets bevillinger opdelt i det brugerfinansierede og det skat-

tefinansierede område.

For driftsbevillingerne gælder, at disse er **netto-bevillinger**, dvs. at Byrådet alene tager bevillingsmæssig stilling til størrelsen af nettoudgifterne (udgifter fratrukket indtægter). Bevillingshaveren vil derfor kunne anvende eventuelle indtægter, der ligger ud over det budgetterede, til en forøgelse af udgifterne inden for samme bevillingsområde uden på forhånd at skulle indhente en tillægsbevilling fra Byrådet.

Økonomiudvalget er af Byrådet bemyndiget til at foretage omdisponeringer af midler mellem samtlige driftsbevillinger efter samtykke fra de involverede fagudvalg.

Gennem valget af bevillingsniveau fastlægger Byrådet rækkevidden af den dispositionsfrihed, som er overladt bevillingshaveren i forvaltningen af det pågældende område på Byrådets vegne.

I forbindelse med decentralisering af kompetence og ansvar er der på en lang række områder dannet "pengeposer", hvilket betyder, at institutionen som udgangspunkt får stillet én pose penge (netto) til rådighed, som skal dække alle udgifter til driften. Dog er den "udvendige vedligeholdelse" ikke medtaget.

Institutionen kan i princippet frit bestemme over pengeposen og f.eks. flytte beløb inden for den fastlagte pengepose. At pengeposen opgøres netto betyder, at eventuelle uforudsete merindtægter/-mindreudgifter, kan anvendes til at forøge institutionens udgifter.

Omvendt gælder også, at uforudsete mindreindtægter/merudgifter skal afholdes inden for den fastlagte pengepose.

Byrådet har i marts 2015 justeret regelsættet for overførsler mellem årene. Der er overførselsadgang på max 4 pct. opsparring (beregnes som 4 pct. af den enkelte pengeposes nettobudget). Et eventuelt merforbrug overføres fuldt ud uden nogen procentgrænse. Det skal dog nævnes, at overførsel af merforbrug ikke må antage en størrelse, der påvirker serviceniveauet eller gør det

Generelle budgetforudsætninger

urealistisk at rette op på forholdet uden at påvirke serviceniveauet.

Bevillingerne vedr. øvrige konti uden for pengeposterne er som udgangspunkt ét-årige og bortfalder ved årets udgang. Dog kan der overføres driftsmidler mellem regnskabsårene vedr. flg.:

- Projekter med ekstern finansiering (andre myndigheder)
- lønpuljer
- udvalgenes omstillingspuljer
- udvalg, råd og nævns konti vedr. møder, rejser og repræsentation
- takstfinansieret betaling fra andre kommuner
- konti, hvor der i budgetbemærkningerne særskilt er givet adgang til overførsel

Øvrige beløb tilfalder kassen i regnskabsåret.

3.3 Det bruger- og skattefinansierede område

Det brugerfinansierede område

Det foreliggende budget er et totalbudget, der også omfatter forsyningsvirksomheden. Forsyningsvirksomheden bliver **ikke** finansieret over skatterne, men via brugerbetaling. Forsyningsvirksomheden er omfattet af "hvile-i-sig-selv"-princippet, der betyder, at alle udgifter over en periode skal være finansieret af brugerbetalingen. Over eller underskud i det enkelte år forrentes løbende med rentesatsen på den toneangivende obligation. Resultatet for det brugerfinansierede område opgøres derfor særskilt, ligesom det er interessant at vurdere udviklingen i mellemværendet med kommunekassen.

Det skattefinansierede område

Den øvrige del af det kommunale budget bliver i overvejende grad finansieret af de kommunale skatteindtægter, og benævnes det skattefinansierede område.

Et væsentligt forhold ved det kommunale budget er at vurdere, om skatteudskrivningen står i forhold til serviceniveauet. Eller sagt med andre ord, om udgifterne er afpasset indtægterne. Der kan være enkeltstående, ekstraordinære forhold, der indvirker på resultatet et enkelt år, hvorfor man må se på tendensen over en vis årrække (f.eks. hele budgetperioden).

Er udgifterne generelt for store, vil kassebeholdningen på et tidspunkt nå et **kritisk** lavt niveau. Er indtægterne omvendt gennemgående for høje, vil kassebeholdningen på et tidspunkt nå et **kritisk** højt niveau.

I foranstående **Resultatopgørelse** er der beregnet et resultat for henholdsvis det skatte- og brugerfinansierede område. Resultatopgørelsen for det brugerfinansierede område består af forskellen mellem de samlede drifts- og anlægsudgifter og de samlede drifts- og anlægsindtægter.

For det skattefinansierede område indeholder resultatopgørelsen herudover de finansielle poster (nettoerter, afdrag, låneoptagelse, tilskud og skatter).

3.4 Skattestop og sanktioner

Sanktionslovgivningen på skatteområdet vedrører skattesatserne for indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift for erhvervsejendomme.

Sanktionen træder i kraft, hvis kommunerne under ét øger skattesatserne. I disse tilfælde reduceres det samlede bloktilskud til kommunerne med et beløb, der svarer til kommunernes samlede merindtægter, som følge af skattestigningerne.

Reduktionen af bloktilskuddet fordeles med en individuel del til de kommuner, der har sat skatten op og en kollektiv del til alle landets kommuner. Den individuelle straf er størst i det første år med skattestigninger.

	År 1	År 2	År 3	År 4	Fra år 5
Individuel	75 %	50 %	50 %	25 %	0 %
Kollektiv	25 %	50 %	50 %	75 %	100 %

Den kollektive andel fordeles på alle kommuner ud fra antallet af indbyggere i kommunen.

Ramme til skatteforhøjelser og -nedsættelser

I Økonomiaftalen for 2017 er der afsat en ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelser rettet mod kommuner med økonomiske udfordringer. På baggrund af ansøgninger, beslutter Økonomi- og

Generelle budgetforudsætninger

Indenrigsministeriet, hvilke kommuner, der kan hæve skatten uden sanktioner.

For at skabe plads til denne skatteforhøjelse på landsplan forudsætter Økonomiaftalen, at andre kommunerne nedsætter skatten med 200 mio. kr. Kommuner, der sænker skatten får tilskud på:

- op til 75 % af nedsættelsen i 2017,
- op mod 50 % af nedsættelsen i 2018 og 2019, og
- op mod 25 % i 2020.

Nedsættes skatterne med mere end 200 mio. kr. reduceres tilskuddet for de kommuner, der har de absolut set største beregnede tilskud. Tilskuddet udmeldes af Social- og Indenrigsministeriet på baggrund af de faktiske vedtagne skattesatser for 2017.

Sanktionsmekanisme vedr. serviceudgifter

Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) har aftalt, at de samlede serviceudgifter for kommunerne under ét maksimalt må være 242,2 mia. kr. i 2017.

Hvis de budgetterede eller de faktiske serviceudgifter for kommunerne under et overstiger dette beløb, reduceres bloktilskuddet med op til 3 mia. kr. på landsplan. For Vejle Kommune svarer dette til 58,8 mio. kr.

Er der tale om en overskridelse i de *vedtagne budgetter*, kan Social- og indenrigsministeren fordele reduktionen i bloktilskuddet på 3 måder:

- 100 % individuelt på kommuner, hvis budgetterede serviceudgifter skønnes for høje i forhold til budgettet for året før (korrigeret for udviklingen i befolkningen og udgiftsbehovet).
- 100 % kollektivt på alle kommuner
- 50 % af individuelt og 50 % kollektivt.

Er der tale om en overskridelse i *regnskabssituationen* fordeles reduktionen i bloktilskuddet med 60 % til de kommuner, der overskrider rammen og 40 % fordeles kollektivt på alle kommuner.

Sanktionsmekanisme vedr. anlægsudgifter

På landsplan må de samlede bruttoanlægsudgifter (ekskl. ældreboliger og det brugerfinansierede område) være 16,3 mia. kr. i 2017.

Kommunerne skal koordinere deres anlægsbudgetter for 2017, således at disse under et, svarer til det aftalte niveau.

Der er ingen sanktion på anlægsudgifter i 2017.

3.5 Befolkningsudviklingen

ALDER/ÅR	2016	2017	2018	2019	2020	Ændring 2016-20 i %
0 - 5	7.543	7.449	7.486	7.547	7.696	2,0 %
6 - 16	15.929	16.084	16.083	16.164	16.096	1,0 %
17 - 24	10.696	10.893	11.020	11.014	11.016	3,0 %
25 - 64	57.049	57.574	58.221	58.802	59.365	4,1 %
65+	20.531	20.982	21.456	21.924	22.334	8,8 %
I alt	111.748	112.982	114.266	115.451	116.507	4,3 %

Kilde: Befolkningsprognose for Vejle Kommune 2016-2030, forår 2016. Tallene er opgjort pr. 1. januar.

Af tabellen ses, at alle aldersgrupper forventes at være i vækst i Vejle Kommune over den kommende årrække. Som det fremgår af tabellen

forventes en stigning i antallet af småbørn (0-5 årige) og en svag stigning i antallet af skolebørn (6-16 årige). Antallet af 17-24 årige skønnes at

Generelle budgetforudsætninger

stige med 3 %, mens antallet af 25-64 årige skønsmæssigt stiger med 4,1 % fra 2016 til 2020. Antallet af borgere på 65 år og derover forventes at stige med 8,8 % fra 20.531 personer 1. januar 2016 til 22.334 personer 1. januar 2020.

3.6 Pris- og lønskøn

Generelt

(B = Oprindeligt budget, RB = Revideret skøn)

	B 2016 2015 – 2016	RB 2016 2015 – 2016	B 2017 2016 – 2017
Løn	1,64	1,61	2,16
Brændsel	3,7	-1,9	4,1
Varekøb mv.	1,1	-0,3	0,6
Entreprenør og håndværkerydelser	1,5	1,5	1,7
Tjenesteydelser	1,6	1,9	2,1
Løn og priser, i alt	1,6	1,5	2,1

Af ovenstående tabel fremgår Kommunernes Landsforenings skøn over den kommunale pris- og lønudvikling for 2016 og 2017. Skønnet for pris- og lønudviklingen bliver af Kommunernes Landsforening korrigeret løbende med henblik på en så korrekt pris- og lønfremskrivning som muligt.

Ved fremskrivning af driftsbudgettet til 2017-niveau er anvendt ovenstående skøn fra

Kommunernes Landsforening samt de reviderede skøn for 2015-2016.

Generel lønfremskrivning

Udgangspunktet for lønfremskrivningen er de enkelte fagudvalgs lønbudget 2017, som er udarbejdet inden for de udmeldte driftsrammer. Lønbudgettet er således udgangspunktet for det skønnede personaleforbrug i 2017.